

Voor-onze-neus-weggekaapt.nl

Nederlandse woorden gegijzeld als domeinnaam

Het is precies 25 jaar geleden dat woorden voor het eerst voorzien werden van het achtervoegsel *.nl*. Sindsdien zijn er 4,2 miljoen van die *.nl*-domeinnamen geregistreerd – óók door bedrijven die ze alleen maar wilden doorverkopen. Veel namen werden daardoor onbereikbaar voor mensen die er wél iets nuttigs mee zouden willen doen. Hoe zit het anno 2011 met deze talige vorm van kaping?

Jaap Meijers - FREELANCE JOURNALIST

Antal van den Bosch - HOGLERAAR UNIVERSITEIT VAN TILBURG

In de begindagen van internet was er maar één organisatie op de wereld die de zeggenschap had over de laatste letters van internetadressen, zoals *.com* en *.org*. Die organisatie bevond zich in de Verenigde Staten. Op 25 april 1986 werd *.nl* als een van de eerste landendomeinen overgedragen aan een instantie buiten Amerika – precies 25 jaar geleden dus. Sindsdien werd *.nl* 4,2 miljoen maal achter een woord of naam geplakt. En de groei is er nog lang niet uit: alleen al in 2010 kwamen er een half miljoen domeinen bij.

Er bestaan inmiddels zó veel domeinnamen dat het bijna niet meer mogelijk is om met een zinnige naam te komen die nog vrij is. Dat kan frustrerend zijn. Fotografe Helena Zanting registreerde bijvoorbeeld onlangs *Eco-en-zo.nl* voor een site over ecologische bewustwording. Dat adres was haar vierde keus: “Achter één domeinnaam (*Eco-logisch.nl*) hangt al een mooie website. Twee andere namen (*Duurzamen.nl* en *Duursamen.nl*) zijn wel geclaimd, maar worden verder niet gebruikt. Daar baal ik wel van.” Voor haar zakelijke website

wilde ze vorig jaar graag *Dauw.nl* hebben, omdat ze die naam ook al voor andere doeleinden gebruikte. Die naam bleek geregistreerd te zijn. “Ik heb de eigenaar van de naam toen gevraagd of hij van de claim wilde afzien. Hij vroeg 2500 euro voor de overdracht. Ik ben daar niet op ingegaan en heb gekozen voor *Dauwfotografie.nl*”, aldus Zanting.

■ PEPPERDUUR GOEDKOPER.NL

Dauw.nl was duidelijk in handen van een zogeheten domeinkaper, een handelaar die webadressen opkoopt, in de hoop dat ooit iemand er veel geld voor wil betalen. Het is een lucratieve handel: het grootste bedrijf in deze domeinnamenhandel, Sedo, behaalde afgelopen jaar wereldwijd een omzet van 76 miljoen euro. Het bedrijf verkocht in 2010 naar eigen zeggen 445 *.nl*-adressen, tegen een gemiddelde prijs van 1359 euro. Een domeinnaam overnemen van Sedo is daarmee een stuk duurder dan zelf een *.nl*-domeinnaam registreren die nog vrij is. Dat kost tussen de 10 en 15 euro, afhankelijk van welk bureau je inschakelt om het domein te registreren bij de Stichting Internet Domeinregistratie Nederland (SIDN).

En dan zijn er nog de extremen. In maart wisselde Goedkoper.nl van eigenaar voor 185.000 euro. Voorzover bekend gingen eerder alleen Vakantie.nl (2,5 miljoen euro), Voetbal.nl (ruim vier ton) en Seks.nl (twee ton) voor hogere bedragen over de toonbank. Waarom betalen mensen zo veel geld voor een simpel woord? Wie een website begint, wil graag dat die site makkelijk wordt gevonden. Een korte, herkenbare naam met een .nl-uitgang is daarom het meest gewild, denk maar aan Nu.nl tegenover Peek-cloppenburg.nl (en ook Eco-en-zo.nl). Sommige sites die voor veel geld worden gekocht, wachten op een nóg hogere bieder. Op die peperdure Goedkoper.nl en Seks.nl staan bijvoorbeeld vooralsnog geen echte sites. In de tussentijd laten domeindoorverkopers de sites in hun assortiment vollopen met advertenties. Op die manier kunnen ze zonder moeite alvast wat verdienen aan hun geparkeerde domeinen. Op Boulimia.nl staan daarom nu advertenties als: "Welk dieet is geschikt voor u? Bekijk de populaire diëtentest!"

■ TELLEN

Het gespeculeer met domeinnamen is al jaren een grote ergernis voor velen. En het heeft ook een onethisch kantje: Nederlandse woorden die een nuttig bestaan zouden kunnen hebben op internet worden onttrokken aan iedereen die er goede bedoelingen mee zou hebben. Hoe groot is het probleem inmiddels? In hoeverre wordt het Nederlands online in gijzeling gehouden door mensen die er geld aan willen verdienen?

Om dat na te gaan, zijn we gaan tellen. Daarbij zijn we uitgegaan van lijsten met de meestgebruikte woorden in het Nederlands, die we zelf hebben samengesteld uit een grote verzameling krantenartikelen, pagina's op Wikipedia, parlementsteksten en transcripties van gesproken taal. We concentreerden ons op zogenoemde inhoudswoorden, en selecteerden de 750 meestvoorkomende zelfstandige naamwoorden, bijvoeglijke naamwoorden, werkwoorden en telwoorden. Functiewoorden, zoals lidwoorden en voorzetsels, hebben we niet geteld. Voor de variatie hebben we ook de honderd populairste jongensnamen in 2010 toegevoegd.

■ SEKSSITES

Verspreid over een paar weken (week 8 t/m 11) zijn we nagegaan op welke manier die woorden gebruikt worden. Een voor een tikten we ze in de adresbalk van onze browser, steeds met .nl erachter. Van de 850 gecontroleerde websites

diende een kwart, 220 domeinnamen, geen ander doel dan in de verkoop te zijn, zo bleek uit eigen research. Tachtig.nl, Negentig.nl, Honderd.nl – voor een flink bedrag kunt u er de eigenaar van worden. Ook Teun.nl en Niek.nl, Krijgen.nl en Nemen.nl staan te koop, net als Nieuwe.nl, Belangrijke.nl en Belangrijkste.nl. Eén verkoper biedt Meisje.nl aan, "eventueel samen met Jongetje.nl".

Eenderde van de meestgebruikte woorden, 278 stuks, is als website gewoon in gebruik. Echt.nl is van de gemeente Echt, en Huizen.nl van de gemeente Huizen. Hoog.nl is een winkel in hangmatten, Mag.nl verwijst naar schoenmerk MAG, David.nl is een distributeur van gereedschappen en Politie.nl is gewoon de politie.

Naast de jongensnamen hebben we maar geen lijst meisjesnamen opgenomen, omdat we konden vermoeden wat voor sites we dan vooral tegen zouden komen. Nu zagen we slechts een dozijn sekssites, vooral via telwoorden als Achttien.nl en Twintig.nl. Sekssites gaan verder schuil achter woorden waar je

het niet van verwacht – tenminste, niet als je ze ziet staan in een lijst werkwoorden, zoals *stellen* en *genomen*.

■ DOORVERWIJZERS

Van woorden waar geen site achter bleek te zitten, gingen we bij SIDN na of ze nog vrij zijn. Vrijheid.nl bijvoorbeeld is geen site, maar de domeinnaam is wel geregistreerd. De naam is van een ICT-bedrijf dat het blijkbaar geen probleem vindt om zo'n mooi begrip werkloos op de plank te laten liggen.

De Rijksoverheid heeft honderden domeinnamen in bezit waar ze niets mee doet, niet alleen met namen van ministers, maar ook met scheldwoorden en vloeken, om te voorkomen dat iemand er onprettige dingen mee doet. Net zoals andere organisaties lijkt ook de overheid van veel domeinen vergeten te zijn dat ze ze heeft: Euro.nl, School.nl, Commissie.nl en Wet.nl bijvoorbeeld, namen die nu nergens voor worden ingezet.

In totaal bleken 203 van de door ons onderzochte woorden niet beschikbaar als website. Een kwart van de meest-

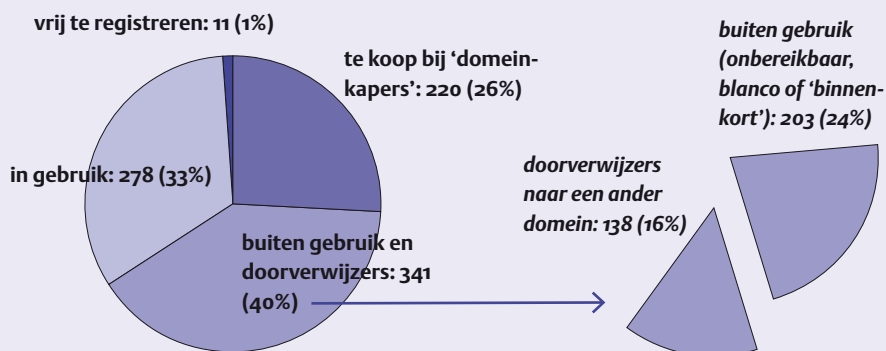
Eigenaar.nl zoekt eigenaar

Ruim tweederde van de 850 meestgebruikte woorden is als domeinnaam geregistreerd zonder dat er (nog) direct een website aan hangt. Het gaat om:

138 (16%) doorverwijzers: woorden die doorverwijzen naar een andere site, waardoor ze onbereikbaar worden voor anderen: Beter.nl (verwijst naar Gezondnu.nl), Discussie.nl (Stand.nl), Invloed.nl (Talentontwikkeling.com), Jeugd.nl (Spangas.nl), Lijst.nl (Lijst.com), Schuld.nl (Belasting.nl), Televisie.nl (Sony.nl), Verlies.nl (Condoleance.nl), Wereld.nl (Smulweb.nl) en Zwarte.nl (Pornofeest.nl).

203 (24%) sites "niet in gebruik". Veel organisaties en particulieren houden namen bezet doordat ze ze vergeten zijn, of wachten tot ze er tijd voor hebben, iets wat soms erg lang kan duren. Op die wijze stonden onder meer geparkeerd: Aandeel.nl, Foto.nl, Leger.nl, Noord.nl, Onrust.nl en Zoon.nl.

220 (26%) te koop bij domeinkopers. Een (uiterst kleine) greep: Avond.nl, Bedrijf.nl, Concurrentie.nl, Dagen.nl, Eigenaar.nl, Feit.nl, Geweld.nl, Helft.nl, Jaar.nl, Keuze.nl, Lichaam.nl, Meisje.nl, Naam.nl, Onderdeel.nl, Problemen.nl, Ruim.nl, Slecht.nl, Trainer.nl, Uur.nl, Vrede.nl, Wapen.nl en Zwaar.nl.

Songfestival

REDACTIE ONZE TAAL

“De vogels van Holland zijn zo muzikaal. / Zeleren in hun prille jeugd al tierelieren”. Deze woorden, geschreven door Annie M.G. Schmidt, zijn de allereerste die ooit gezongen werden op het Eurovisiesongfestival. De Nederlandse zangeres Jetty Paerl gaf daarmee op 24 mei 1956 de aftrap voor een festivaltraditie vol zoete liedjes, brave dansjes en glimmende jurken. Maar ook vol discussies over taal. Zoals in de jaren negentig, toen er gesproken werd over de klankovereenkomst tussen *Holland* en *Poland* – héél verwarrend tijdens de punttelling, zo bleek. Daarom mogen de presentatoren het nu alleen nog maar hebben over ‘The Netherlands’ als ons land ter sprake komt.

En in Nederland zelf is de vraag natuurlijk altijd: in welke taal zingen wij dit jaar? Heel lang werd dat voor ons bepaald. Volgens de regels móést het lied in de landstaal. Al die tijd zagen we met lede ogen aan hoe Ierland en Groot-Brittannië de ene na de andere overwinning in de wacht sleepten. En ondertussen dachten we met weemoed terug aan 1975. In dat jaar was het Engels heel even toegeestaan voor iedereen, en voilà: we wonnen, met het liedje ‘Ding-a-dong’ van Teach-In.

De verwachtingen waren dan ook hooggespannen toen die regel van de landstaal in 1999 voorgoed werd afgeschaft. Maar dat viel toch een beetje tegen; ook in het Engels wonnen we niet. Kennelijk lag het niet alléén maar aan de taal.

Maar eerlijk is eerlijk: over het algemeen helpt het Engels wél. Sinds 1999 is er nog maar één winnaar geweest die het hele lied in de eigen taal zong. Als je dan ook kijkt naar de commerciële belangen die ermee gemoeid zijn, dan is de keuze snel gemaakt. Zo ook bij de 3JS, die op 12 mei ons land zullen vertegenwoordigen. Er werd gekozen voor het liedje ‘Je vecht nooit alleen’, dat het trio straks zal zingen als ‘Never Alone’.

De vogels van *Holland* The Netherlands zijn muzikaal, maar ja, die táál. ■

voorkomende woorden is dus wel geregistreerd, maar niet in gebruik genomen door de eigenaren. Twee sites bleken buiten gebruik gesteld door hackers, die eigen boodschappen op de pagina's hadden geplaatst.

De Telegraaf kocht eind 2010 Vrouw.nl, wat de naam is van een katern in de krant. Het krantenconcern is ook in bezit van Man.nl, maar doet daar niks mee: die domeinnaam verwijst grappig genoeg naar Vrouw.nl. Veel woorden worden alleen maar gebruikt om te verwijzen naar andere sites, zolang de eigenaar geen beter nut weet. Het kan ook een woord zijn waarmee een organisatie graag gevonden wil worden als toevoeging op het eigenlijke webadres. Eiland.nl bijvoorbeeld stuurt bezoekers naar online reisbureau Vakantieshop.nl. In totaal kwamen we met 138 woorden uit op een ander adres.

■ PARELS

Dankzij deze domeinnamentelling weten we nu hoeveel procent van onze meestgebruikte woorden op internet is ingepikt. De eindstand is als volgt. Van onze woordenlijst is maar eenderde in gebruik als website. 26% is in handen van domeinkapers. 341 woorden (40%) zijn niet in gebruik als website maar ook niet vrij verkrijgbaar. Bij elkaar is dus tweederde van de woorden op internet buiten gebruik gesteld.

Het doet allemaal denken aan de discussies over het claimen van merknamen die geregeld worden gevoerd (ook in *Onze Taal*). Daarin staan vragen centraal als: mogen gedeponeerde namen als Luxaflex en Msn gewoon als soortnaam worden opgenomen in de woordenboeken? En andersom: mogen

bedrijven zich ‘gewone’ woorden zo- maar toe-eigenen, zoals ABN Amro ooit deed door het alleenrecht te claimen op ‘dé bank’?

In het geval van de domeinnamen gaat het misschien nog wel een stapje verder. Niet alleen kunnen de partijen met de grootste zak geld bepaalde woorden claimen, maar ze hebben ook nog eens de macht om die woorden buiten gebruik te stellen in websiteadressen. Er zijn dus bepaalde hoeken van het internet waar woorden als *seks* en *goedkoper* even niet meer mogen meedoen.

Van de hele lijst van 850 woorden waren nog maar 11 bijbehorende domeinnamen vrij. Als deze steekproef representatief zou zijn voor alle woorden, dan betekent het dat ruim 98 procent van de Nederlandse taal voor .nl-adressen bezet is.

Natuurlijk zullen de populairste woorden van de taal óók de populairste woorden van de kapers zijn. Maar zeker is dat wie op zoek is naar een naam voor een nieuwe website al heel snel moet uitwijken naar experimentele spellingwijzen of moet kiezen voor een buitenlandse uitgang, zoals .com of .tv – als de naam daar niet ook al bezet is tenminste.

Slechts iets meer dan 1% van de door ons onderzochte woorden is nog beschikbaar op internet. Om de kapers niet van dienst te zijn, vertellen we liever niet welke woorden dat zijn. Wie die parels uit de Nederlandse taal op waarde weet te schatten, komt ze vanzelf tegen. ■

Zie voor de bevindingen bij alle onderzochte namen: www.onzetaal.nl/domeinnamen.

Lezer maar geen lid?

Onder onze lezers zijn ook veel méélezers. Misschien bent u zelf wel zo iemand die *Onze Taal* doorgeschoven krijgt van vrienden, familie of collega's. Als dat zo is, dan mist u wel wat. Want als *Onze Taal*-abonnee bent u vanzelf ook lid van het Genootschap Onze Taal, en kunt u dus gebruikmaken van de diensten voor leden. Bovendien krijgt u het tijdschrift altijd vers van de pers op de mat. En u steunt er het genootschap mee. Voor de prijs hoeft u het niet te laten, want voor jaarlijks tien kleurrijke, leerzame en leesbare nummers betaalt u slechts € 31,-!

Word nu abonnee en ontvang de 7 nummers van mei tot en met december 2011 voor € 22,-. U krijgt dan het boekje *Merken worden woorden van Van Dale*-hoofdredacteur Ton den Boon cadeau.

Aanmelden: mail (administratie@onzetaal.nl) of bel (070 - 356 12 20) en verwijst naar deze aanbieding.